

Manifest MPS

Štýl politiky, akým chceme presadzovať naše ciele

Mladé Progresívne Slovensko je organizácia, ktorá spája mladých ľudí na Slovensku, aby posúvala Slovensko vpred. Preto vznikol tento dokument, ktorý má pomenovať, aké Slovensko chceme vidieť v roku 2050. Pre potenciálne členstvo je to príručka hodnôt, za ktoré bojujeme, a zároveň je to pre súčasné členstvo pripomienka toho, čo má byť našou víziou.

Našimi hlavnými hodnotami sú liberálna demokracia, sloboda, ľudská dôstojnosť, rovnosť, spravodlivosť, udržateľný rozvoj a európska a medzinárodná spolupráca.

Našu politiku sa zároveň zaväzujeme presadzovať v zmysle nenásilnosti, zapájania občianskej spoločnosti a dbania na ľudské práva a slobody.

Svet bez klimatických výkyvov

Sme za svet bez klimatických výkyvov. Podporujeme preto opatrenia, ktoré klimatickú krízu zvrátia. Všetci ľudia majú právo na zdravé a bezpečné prostredie bez extrémnych vplyvov počasia, ktoré zmena klímy prináša. Sme preto za uhlíkovú neutralitu do roku 2050 na svetovej úrovni a podporujeme hlboké investície do inovácií, elektrifikácie a nízkoemisných zdrojov elektriny. Ako vyspelá krajina musíme ísť príkladom v ďalekom predstihu.

Veríme, že územné plány a iné strategické dokumenty či politiky štátu musia byť prispôsobené tak, aby nám pomohli čo najskôr zrealizovať potrebné adaptačné opatrenia. V rámci mitigácie si ctíme nedotknuteľnosť prírody našich chránených území, ktoré nám pomáhajú nielen v manažmente uhlíka, ale aj vody. Veríme tiež v obnovu oslabených ekosystémov, do ktorých sa vie biodiverzita prinavrátiť. Od toho závisí odolnosť našej krajiny.

Udržateľné pôdohospodárstvo

Sme za podporu lokálnosti, posun k pestrosti v pestovaní a rešpekt k rázu krajiny. Hybnou silou v pôdohospodárstve sa musí stať naše zdravie, ochrana biodiverzity a opatrenia na zvýšenie odolnosti.

Sme za zodpovedné narábanie s geneticky modifikovanými organizmami tak, aby boli prospešné ľudstvu. Ide napríklad o zvýšenie nutričných hodnôt pre krajiny s rozšírenou podvýživou alebo znižovanie potreby používania pesticídov v poľnohospodárstve. GMO však nesmú ohroziť divoké a pôvodné populácie v ich rozmanitosti.

Fungujúca doprava

Chceme vidieť prepojenú dopravnú sieť s dostatočnou kapacitou, ktorá zabezpečí komfortný a rýchly prístup k zamestnaniu, vzdelaniu, turizmu aj službám v každom regióne i naprieč Slovenskom. V Mladom PS veríme najmä v investície do verejnej dopravy a cykloinfraštruktúry, ktoré nás zbavia závislosti od neefektívnej individuálnej automobilovej dopravy. Kvalitná nízkoemisná doprava musí byť dostupná pre všetkých a všetky bez ohľadu na ich sociálne a ekonomické postavenie.

Cirkulárna ekonomika

Cieľom našej krajiny musí byť minimalizácia negatívnych dopadov na životné prostredie a maximalizácia opätovného využitia zdrojov. V rámci nášho ekonomického modelu musíme začať zohľadňovať externality, ktoré dnes nechávame budúcim generáciám. Preto veríme v dôraznú reguláciu trhu viac než vo vzdelávanie spotrebiteľstva. Je čas nastoliť rešpekt voči planetárnym limitom a zdraviu ekosystémov.

Slovensko ako globálny hráč

Slovensko musí byť hlasom za hlbšiu medzinárodnú spoluprácu a postupnú federalizáciu EÚ. Záujmy Slovenska budú najlepšie napĺňané na globálnej úrovni, ak nás bude počuť vďaka presadeniu našich záujmov do priorít Európskej únie, ktorá sa zároveň musí stať jednotnejšia. Aj preto stojíme o spoločnú zahraničnú politiku a armádu. Ako demokratický štát musíme dôverovať vo včasné a rázne zakročenie voči agresorom. To je podmienkou vyhnutia sa globálnemu konfliktu, ktorý by znamenal oveľa horšiu budúcnosť nielen pre našu generáciu. Prozápadná orientácia Slovenska a členstvo v NATO nám garantujú bezpečnosť.

Solidárne Slovensko

Slovensko musí efektívne a aktívne pôsobiť vo svete. Podporujeme humanitárnu pomoc, export technológií a reformu globálneho finančného systému, aby prišlo k rozvoju globálneho juhu a ďalších kolonializmom poznačených regiónov. Ľudia, ktorí boli zo svojej krajiny vyhnaní, majú nárok na našu solidaritu, inklúziu, integráciu a spravodlivosť. Vyjadrujeme solidaritu s migrantstvom — zaslúžia si žiť v krajine bez diskriminácie a nenávisti.

Svet bez výhovoriek

Praktiky štátov, porušujúce ľudské práva a medzinárodné právo, je potrebné vždy rázne odsúdiť. Dodržiavanie medzinárodného práva a ľudských práv bez rozdielu je základnou tézou mPS. Chceme, aby boli medzinárodné právo a dohody rovnako záväzné pre Slovensko, ako aj pre všetky krajiny bez rozdielu. Preto podporujeme reformu OSN, vrátane reformy bezpečnostnej rady, a posilnenie orgánov medzinárodného práva.

Energetická nezávislosť

Sme za dosiahnutie energetickej nezávislosti, ktorá nás odbremení od politickej závislosti od autokratických režimov. Veríme, že ako krajina nesmieme pomáhať financovať útlak obyvateľstva a vojny, ku ktorým sa diktatúra či totalita vždy uchýli. V súlade s týmto cieľom považujeme za akceptovateľné okrem obnoviteľných zdrojov prevádzkovať aj jadrové elektrárne.

Rodová rovnosť

MPS je aj feministická organizácia. Našou víziou je svet, v ktorom sú ľudia vnímaní a rešpektovaní bez ohľadu na ich rodovú identitu. Želáme si vidieť svet bez menštruačnej chudoby. Chceme dosiahnuť rovnosť príležitostí a vyrovnané rodové zastúpenie v pracovných pozíciách a vymazať rodové platové rozdiely. Preto sme za proporčné zastúpenie rodov v NR SR vďaka zavedeniu princípu zipsu na kandidátkach. Zastávame právo na interrupciu a ostro odsudzujeme násilie v akejkoľvek forme.

Kvír práva

MPS stojí pri LGBTQI+ ľuďoch, majú právo na bezpečný a plnohodnotný život bez právnych a iných prekážok. Plne podporujeme dôstojný život pre ľudí tak, aby mohli žiť v šťastí, zdraví, bezpečí a spokojnosti a naplňovať svoj potenciál. Preto podporujeme kvír manželstvá, adopcie či osvojenie detí, aj bezpečnú tranzíciu pre všetkých ľudí, ktorých sa to týka.

Národnostné práva

Žiaden človek by nemal byť diskriminovaný na základe svojej národnosti. Preto súhlasíme s dostupnosťou poradenstva, tlačív a nápisov na úradoch a v iných inštitúciách v menšinových jazykoch.

Náboženská sloboda

Zastávame právo na náboženskú slobodu. Žiadna ideológia ani cirkevná denominácia nemôže sama osebe určovať charakter sekulárneho štátu. V mPS podporujeme finančné oddelenie cirkví od štátu.

Rovnosť príležitostí

Zaslúžime si žiť v spoločnosti, kde sa vďaka adekvátnej podpore štátu dosiahne rovnosť príležitostí. Bariéry, vyplývajúce napríklad z triednej príslušnosti, musia byť systematicky odstraňované, či už ide o prístup ku vzdelaniu, práci alebo zdravotnej starostlivosti. Štát by mal byť schopný zabezpečiť, aby nikomu z jeho obyvateľstva

nehrozila generačná chudoba. Sebarozvoj a kvalitné uplatnenie ľudského talentu vnímame ako nevyhnutnú podmienku dobre fungujúcej spoločnosti.

Slovensko bez bariér

Víziou mPS je svet férový pre ľudí so zdravotným znevýhodnením, s inkluzívnou infraštruktúrou, ako sú bezbariérové prístupy vo verejnom priestranstve a v budovách a primerané prístupnenie informácií vo všetkých potrebných formách – posunková reč, braillovo písmo a iné.

Bezpečné online prostredie

Ako mladí ľudia, ktorých neoddeliteľnou súčasťou života je internet, rozumieme jeho pozitívnym aj negatívnym aspektom. Sme za bezpečnosť na internete, reguláciu a zodpovedné tréningovanie a využívanie AI a limitovanie dezinformačného obsahu.

Solidarita a ľudská dôstojnosť

Štát musí zabezpečiť, aby sa nikto neocitol pod hranicou chudoby. Každá osoba má totiž právo na dôstojný život. To znamená aj platenie sťaží a adekvátnu kompenzáciu inej dnes neplatenej práce. Preto veríme aj v zapojení pracujúcich do rozhodovacích procesov na pracovisku a angažovanie sa v odboroch.

Veríme, že každý človek má právo na dôstojný život bez ohľadu na svoju identitu či zázemie. Chceme vidieť spoločnosť, kde sa ctia hodnoty ako vzájomný súcit, rešpekt a bezpečie. Sme za inklúziu a empatický prístup štátu ku všetkým bez rozdielu, s ohľadom na ľudskú dôstojnosť a súkromie.

Zdravie

Štát musí zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť pre celé obyvateľstvo bez rozdielu. Dostatok zdravotníckeho personálu a dôstojné podmienky pre výkon zdravotníckej práce sa musia stať prioritami.

Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti má mať človek právo na informácie a profesionálny, prívetivý, nediskriminačný, včasný a individuálny prístup. Pracujúci personál pritom má mať vytvorené adekvátne podmienky na to, aby bol takýto prístup schopný poskytovať.

Sme za zdôrazňovanie prevencie. Včasná diagnostika a hlavne zdravá životospráva sú kľúčové v tom, aby sa predlžoval náš vek dožitia v zdraví a aby sa napriek starnúcej populácii ďalej nezvyšovala finančná náročnosť zdravotného systému. Sme preto za zvyšovanie povedomia o fyzickom zdraví a lepšiu dostupnosť vakcín či zákrokov, ktoré sú prevenciou závažných prenosných ochorení.

Neodbytné sme za zlepšenie psychologickéj pomoci pre obyvateľstvo. Mentálne zdravie je rovnako hodnotné ako to fyzické.

Súhlasíme s právom na eutanáziu, lebo tak ako majú ľudia právo na dôstojný život, majú právo aj na dôstojnú smrť.

Ľudskejšia politika závislosti

Nikto si nezaslúži byť obeťou trestu za vlastníctvo psychomodulačných látok ako je marihuana. Namiesto kriminalizácie, ktorá je nákladná pre náš štát aj ľudsky drahá vzhľadom na budúcnosť jednotlivcov v danom systéme, by mal štát aktívne uchopiť preventívne politiky a sociálne programy na znižovanie negatívnej ujmy.

Právo na bývanie

Mladým by mal štát pomáhať k skoršiemu osamostatneniu sa tým, že bývanie bude dostupnejšie. Máme za to, že každá osoba bez rozdielu musí mať prístup k dôstojnému bývaniu, bez ktorého nie je možné uplatňovanie iných práv, ako sú právo na vzdelanie, zdravotnú starostlivosť a iné. Preto podporujeme všetky politiky, regulujúce trh s nehnuteľnosťami a výstavbou smerom k zlepšeniu dostupnosti bývania. Všetci majú mať právo na bývanie, ktoré je dostupné finančne aj geograficky s ohľadom na dochádzanie na štúdium či do práce. Diskriminácia nesmie ani pri práve na bývanie hrať žiadnu úlohu.

Nezmyselné pravidlá musia ustúpiť zdravému rozumu

Podporujeme zjednodušenie byrokracie a lepšiu komunikáciu so štátom. Sme za radikálnu digitalizáciu verejnej správy, transparentnosť a skrátenie lehôt, pre ktoré obyvateľstvo či firmy čakajú na služby štátu. Stačí, ak sa štát naučí využívať údaje, ktoré už má k dispozícii.

Za reguláciou musí byť vždy vidno, o čo sa snaží, a ak existuje efektívnejší nástroj na dosiahnutie želaného efektu, od starých pravidiel treba upustiť.

Sme za odbúranie prekážok v podnikaní. To zahŕňa vek, od ktorého sa dá podnikáť, ako aj potrebné imanie. Aby sme to dosiahli, podporujeme odmeňovanie stáží, ktoré zabezpečí väčšiu kvalifikovanosť mladých ľudí, rovnosť príležitostí, rodovú rovnosť a spravodlivosť v odmeňovaní.

Štátna kasa aj pre budúce generácie

Sociálny systém sa musí stať adresným a adresné musia byť aj dane. Preto veríme v individuálny prístup štátu, aby nikto neprepadol do chudoby cez záchrannú sieť. Namiesto plošných daní podporujeme progresívne dane, dane z bohatstva, či zdanenie negatívnych externalít. Iba tak nájdeme peniaze na všetky naše ciele.

Vzdelávanie ako pilier štátu

Školské prostredie musí byť bezpečné a nesmie obmedzovať sebarozvoj, sebvýjadrenie ani osobnú integritu. Vzdelávacie a výchovné inštitúcie by mali viesť človeka k empatii, morálnym hodnotám, aktívnemu občianstvu a sociálnej a emocionálnej vyspelosti. Podporujeme rešpekt a úctu v školstve. Študentstvo a žiactvo má právo na vyjadrenie svojej osobnej identity, ktorá zahŕňa náboženstvo, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu, národnosť aj inú individuálnu rozmanitosť, a to bez prejavu odmietnutia, diskriminácie alebo inak prejavenej nenávisti. Študentstvo a žiactvo má právo na prístup ku kvalitnému vzdelaniu za dôstojných podmienok. Kvalitné vzdelávanie zahŕňa individuálny prístup. Preto sme za znižovanie maximálneho počtu študentstva a žiactva v triedach a za inklúziu. Študentstvo by malo mať prístup ku vzdelávaniu na princípe praxe priamo v odbore a malo by sa pripravovať na budúci trh práce. V školských osnovách by okrem abstrahovaných teoretických vedomostí malo byť zahrnuté aj kritické myslenie, praktické zručnosti a sociálne kompetencie, vrátane vekovo primeranej vzťahovej a sexuálnej výchovy. Preto podporujeme, aby bol učiteľský stav naplnený kvalifikovaným odborníctvom a aby školské zázemie ani personál neboli podfinancované.

Inovácie na prvom mieste

MPS podporuje vedu a výskum ako kľúčové nástroje budovania modernej a vyspelej spoločnosti. Či už sú naše výzvy prírodné, technické, hospodárske, zdravotné alebo spoločenské, mnohé z nich pri aktuálnej úrovni poznania nemusíme vedieť vyriešiť uspokojivo, preto súhlasíme s čo najrozsiahlejšou podporou vedeckej činnosti. Veda má mať dostatočne dobré podmienky na Slovensku na to, aby vedecký personál neodchádzal v disproporčnej miere natrvalo do zahraničia a aby mohol na Slovensku svoje hypotézy primerane testovať. Štát musí vytvoriť také prostredie, ktoré uľahčí zavádzanie inovácií do praxe a biznisu, musí zabezpečiť príliv kapitálu a zvýšenie aj súkromných investícií do výskumu a inovácií tak, aby sme sa stali ekonomikou s vyššou pridanou hodnotou a vysokou produktivitou.

Demokraciu musíme chrániť

Súhlasíme s navyšovaním podielu verejnosti na veciach verejných aj v priebehu volebného obdobia. Preto veríme v podporu angažovania sa v spolkoch. Podporujeme tiež právo na občianske zhromaždenia s určujúcim hlasom a odsudzujeme okliešťovanie práva vyjadriť sa k príjmanej legislatíve či iným zámerom osôb vo verejných funkciách. Taktiež veríme v dôsledné vzdelávanie vedúce ku kolektívnej starostlivosti o naše inštitúcie. Iba tak dosiahneme skutočný rešpekt voči pluralite názorov a spravodlivú deľbu moci. To zahŕňa právo na aktívnu participáciu na procesoch vo svojej škole.

Stojíme za právami na slobodu prejavu a slobodu tlače, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou fungujúcej demokracie. Slovensko musí naďalej fungovať bez cenzúry v médiách. Okrem toho si ctíme potrebu brániť našu demokraciu pred extrémizmom a vonkajšími aktérmi.

Odsudzujeme všetky totalitné režimy a ideológie, ktoré chcú brať ľuďom slobodu.

Slobodné voľby

Štátna moc musí byť vždy podoprená vôľou spoločnosti vyjadrenou v legitímnych voľbách.

Veríme v ochranu rovnakej váhy všetkých hlasov a reprezentáciu aj územne roztrúsených politických prúdov. Preto podporujeme zachovanie jedného volebného obvodu. Právo voliť by malo mať aj občianstvo SR, ktoré je aktuálne v zahraničí, a to nielen pri parlamentných voľbách.

Veríme, že spoločnosť by mala rešpektovať názory a potreby mládeže, ktorá by mala byť adekvátne zapojená do rozhodovacích procesov. Sme preto za zníženie volebného veku a veku, od ktorého môže človek zastávať niektoré funkcie.

Rovnocenná spravodlivosť

Chceme vidieť Slovensko bez korupcie a rodinkárstva, s fungujúcimi nezávislými inštitúciami, ktoré chránia záujmy ľudí, vyšetrujú korupciu a kriminalitu. Záleží nám na dôvere v justíciu, no zároveň stojíme za férovým trestaním a podporujeme prechod smerom k restoratívnej justícii. Právo musí byť uplatňované bez rozdielu a rozhodovať by mali vždy nezávislé súdy, nepodliehajúce tlakom zo strany záujmových skupín.

Stojíme za výmenou dnešného modelu prokuratúry za systém založený na princípoch štátneho zastupiteľstva, tak ako je to v iných západných demokratických štátoch.

Efektívna samospráva

Ctíme si princíp subsidiarity, ktorý hovorí, že ak je nejaká služba občianstvu sprostredkovaná najefektívnejšie na lokálnej úrovni, mala by byť administrovaná na lokálnej úrovni. Sme tiež za municipalnu reformu, ktorá dosiahne primerané poskytovanie všetkých služieb v zmysle subsidiarity aj zákona, a strategickejší rozvoj našich sídiel.